

Parkstad

Mijn verhaal

Twee verslaggevers blikken terug op hún verhaal van het jaar

■ REGIO 2-3

Fietsende mijnwerkers bij de Emma in Hoensbroek in 1951. FOTO JAARBOEK 2016

Fietsen was hier ooit populair

Inwoners van de mijnstreken fietsen minder dan hun landgenoten. Tot begin jaren vijftig fietsten mijnwerkers echter juist vaak. Totdat de bromfiets kwam en daarna de auto.

HEERLEN
DOOR WIEL BEIJER

Inwoners van de vroegere Limburgse mijnstreek fietsen beduidend minder dan de overige Nederlanders, en katholieken fietsen minder dan protestanten. Katholieken mogen dan dagelijks minder gebruikmaken van de fiets, zij houden wel weer meer van wielrennen. Dat blijkt uit het hoofdstuk 'Fietsen in de Nederlandse bergen', van Manuel Stoffers in

het *Jaarboek 2016* van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg. Stoffers voegt actuele cijfers en nieuwe inzichten toe aan de gelijknamige studie van Frank Veraart en Adri Albert de la Bruhèze uit 2001.

Auto

De hoogtijdagen van het fietsgebruik in de mijnstreek waren de jaren 1930 tot 1950. Daarna begon de afname, die leidde tot een blijvend laag alledaags gebruik van de fiets als vervoersmiddel. In de regio Parkstad is de afgelopen twintig jaar geen sprake geweest van een

substantiële opleving van het fietsgebruik. Kerkrade en Heerlen leverden de minste (dagelijkse) fietsers van Nederland. Slechts 13 procent van alle verplaatsingen gebeurt er op de fiets; landelijk het dubbele. Daarentegen verplaatsen de inwoners van Heerlen en Kerkrade zich vaker per auto dan de gemiddelde Nederlander: 56 procent tegen 48 procent. Mogelijk brengt de elektrische fiets daar de komende jaren verandering in.

Het fietsen was niet altijd zo impopulair in deze regio. Juist in de mijnstreek was het fietsgebruik erg hoog van de jaren twintig tot rond 1950. Veraart en De la Bruhèze schatten dat in deze mijnstreek eind jaren 1930 meer dan 80 procent van alle verplaatsingen werd ondernomen per fiets. En dat ondanks de heuvels, de concurrentie van het door de mijnen gesubsidieerde tram- en busvervoer en een

schrijnend tekort aan fietspaden. In 1954 fietste bijna de helft van alle 38.000 mijnwerkers in de Oostelijke Mijnstreek naar de mijn.

Vanaf 1950 ging het snel bergafwaarts met het dagelijks fietsgebruik in de mijnstreek. In 1960 maakt nog slechts 30 procent van de forenzende mijnwerkers gebruik van de fiets, en in 1973 blijkt uit Heerlens onderzoek dat in die gemeente het aandeel van de fiets in alle verplaatsingen is teruggelopen tot 14 procent, net zoveel als de bromfiets, tegen 49 procent voor de auto. En toen het CBS in 1985 voor het eerst vervoersstatistieken voor alle gemeenten ging bijhouden, bleek het fietsgebruik in Zuidoost-Limburg op de helft te liggen van het landelijk gemiddelde.

Wielertoeren

Was dagelijks fietsen en zelfs recreatief fietsen in de vroegere mijn-

streek in de jaren 190 en 1970 minder populair dan elders in het land, wielrennen was er juist populairder. De mijnstreek kende vanaf de jaren 1950 tientallen wielertoeren.

Nadat in die jaren eerst de bromfiets onder de relatief goed verdienende mijnwerkers snel populair was geworden als comfortabel alternatief voor de fiets, begon daarna de auto aan een opmars. In de vroegere mijnstreek sneller dan in de rest van het land. Tenslotte waren de Limburgse heuvels gemakkelijker te beklimmen met de pk's van een auto. Bovendien leverde een auto status op, hetgeen niet gezegd kon worden van de (brom)fiets.

Ad Knottter en Willibrord Rutten (red.), *Jaarboek 2016*, uitgever WBOOKS, prijs 19,95 euro, ISBN 9789462581647

SLUITING

Ook Blokker-vestiging in Hoensbroek gaat dicht

HOENSBROEK
DOOR RUBEN VAN ERP

Na de vestigingen op de Heerlerbaan en in het centrum van Kerkrade gaat nu ook de Blokker in Hoensbroek dicht.

De winkel aan de Kouvenderstraat

zal in januari zijn deuren sluiten. Het is daarmee het derde filiaal in Parkstad dat in korte tijd dichtgaat. De zaak in Hoensbroek staat momenteel al voor de helft leeg, en de overgebleven schappen zijn nauwelijks gevuld. De drie medewerkers zijn momenteel bezig aan hun laatste werkweek. Ze moeten op zoek

naar een nieuwe baan. De bedrijfsleider zal de winkel de komende weken nog openhouden en proberen om de laatste producten te verkopen. Het beleid van Blokker Holding in Amsterdam is om kleinere filialen die niet voldoende rendement opleveren uit de markt te halen. De moe-

dermaatschappij wil nog niet inhoudelijk reageren op de sluiting in Hoensbroek. „Het openen, verbouwen en/of sluiten van winkels is aan de orde van de dag binnen de retail. Over het openen, verbouwen of sluiten van winkels, anders dan de winkels waarover wij reeds hebben gecommuniceerd, doen wij geen uit-

spraken”, was de reactie van het bedrijf per e-mail. Na sluiting van de drie genoemde zaken blijven er nog zeven vestigingen van Blokker over in Parkstad. Het gaat om winkels in Heerlen (Corio Center, Woonboulevard en Heerlerheide), Landgraaf, Kerkrade-West, Brunssum en Simpelveld.